

Dokument zasedanja

A9-0133/2020

6.7.2020

*****I**

POROČILO

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

Odbor za mednarodno trgovino

Poročevalka: Marie-Pierre Vedrenne

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
- ***II Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
- ***III Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Predlogi sprememb k osnutku akta

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v dveh stolpcih

Izbrisano besedilo je označeno s ***kreplem poševnim tiskom*** v levem stolpcu, zamenjano besedilo s ***kreplem poševnim tiskom*** v obeh stolpcih, novo besedilo pa s ***kreplem poševnim tiskom*** v desnem stolpcu.

Prva in druga vrstica glave vsakega predloga spremembe navajata zadevni del besedila v obravnavanem osnutku akta. Če predlog spremembe zadeva obstoječi akt, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, glava poleg tega vsebuje še tretjo in četrto vrstico, ki navajata obstoječi akt oziroma zadevno določbo tega akta.

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v obliki konsolidiranega besedila

Novo besedilo je označeno s ***kreplem poševnim tiskom***. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s ***kreplem poševnim tiskom***.

Izjema so spremembe izključno tehnične narave, ki so jih vnesle službe z namenom priprave končnega besedila in niso označene.

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽITEV	17
POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU	19
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	20

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine
(COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))**

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2019)0623),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0197/2019),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - Ob upoštevanju mnenja 2/15 Sodišča¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o krizi pritožbenega organa STO²,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino (A9-0133/2020),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Predlog spremembe 1

**Predlog uredbe
Navedba sklicevanja 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

**- ob upoštevanju mnenja 2/15
Sodišča,**

Predlog spremembe 2

¹ ECLI:EU:C:2017:376.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0083.

Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(1a) *Mnenje 2/15 Sodišča Evropske unije^{1a} je zagotovilo jasnost glede vprašanja pristojnosti, ki jih zajemajo celoviti trgovinski sporazumi. To mnenje med drugim pojasnjuje, da so določbe, ki spadajo v poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju, v izključni pristojnosti Unije in da je cilj trajnostnega razvoja sestavni del skupne trgovinske politike.*

^{1a} *ECLI:EU:C:2017:376.*

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2a) *Uredba bi morala zagotoviti skladno uporabo mehanizma izvrševanja v trgovinskih sporih, ki se nanašajo na mednarodne trgovinske sporazume, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi. Določbe o reševanju sporov, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi trgovinskimi sporazumi, morda niso dovolj specifične ali jasne za učinkovito reševanje sporov v primeru očitne kršitve obveznosti iz trgovinskih sporazumov. V prihodnjem zakonodajnem predlogu Komisije za pregled Uredbe (EU) št. 654/2014 bi morala biti priložena celovita ocena učinka. Komisija bi morala pripraviti predloge za okrepitev izvrševanja zavez na področju trajnostnega razvoja.*

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe

Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4a) *Unija vztraja pri prevladi mednarodnega trgovinskega prava, ki ga upravlja STO in se izvaja v skladu s členom 23 Sporazuma o STO, in bo sodelovala pri vseh prizadevanjih za reformo mehanizma STO za reševanje sporov, da se zagotovi ustrezno delovanje pritožbenega organa STO.*

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe

Uvodna izjava 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4b) *Komisija do ... [eno leto po začetku veljavnosti te uredbe] poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o aktualnem razvoju na področju reševanja mednarodnih trgovinskih sporov in ukrepih, ki jih je sprejela v zvezi z reformo pritožbenega organa STO.*

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe

Uvodna izjava 5 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(5b) *Unija ostaja zavezana večstranskemu pristopu k reševanju mednarodnih sporov, trgovini, ki temelji na pravilih, in mednarodnemu sodelovanju za doseganje ciljev trajnostnega razvoja OZN.*

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7a) Storitve in pravice intelektualne lastnine zavzemajo pomemben in rastoč delež svetovne trgovine, urejajo pa jih mednarodni trgovinski sporazumi, vključno z regionalnimi in dvostranskimi sporazumi Unije.

Zato je treba storitve in pravice intelektualne lastnine vključiti v področje uporabe ukrepov trgovinske politike, ki jih lahko sprejme Unija in so trenutno omejeni na blago in javna naročila. Z razširitvijo področja uporabe teh ukrepov bi se morali povečati doslednost in učinkovitost Uredbe (EU) št. 654/2014.

Obrazložitev

Trenutno je Uredba (EU) št. 654/2014 omejena na nekatere ukrepe na področjih blaga in javnih naročil. Na drugih področjih, kot so storitve in intelektualna lastnina, pa ne omogoča ukrepanja.

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7b) Zaradi rastočih napetosti v mednarodni trgovini in glede na krizo, ki jo preživlja STO, bi morala imeti Unija možnost, da se hitro odzove v primeru, ko je proti njej sprejet enostranski, nezakonit ukrep. Unija bi zato morala imeti možnost, da uvede ukrepe, če tretja država očitno krši mednarodno pravo ali očitno krši trgovinske obveznosti Unije, saj to ogroža poslovne interese Unije ali jim škoduje oziroma ogroža strateško avtonomijo Unije, če je Unija te nezakonite ukrepe ustrezno izpodbijala v STO ali pred zadevnim organom za

reševanje sporov.

Obrazložitev

Gre za krepitev zmogljivosti Evropske unije za odzivanje v primeru nezakonitega ukrepa zoper njo. Takšen ukrep bi povečal odvrčalen učinek uredbe, s čimer bi se zagotovil takojšen odziv EU in zavarovanje njenih interesov. Vendar je treba opozoriti, da bi veljalo sorazmerne ukrepe uporabiti le v skrajnem primeru.

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(9) Nazadnje bi ***bilo treba klavzulo*** o pregledu iz Uredbe (EU) št. 654/2014 ***podaljšati za dodatno obdobje petih let in bi morala*** zajemati uporabo predlagane spremembe.

Predlog spremembe

(9) Nazadnje bi ***morala klavzula*** o pregledu iz Uredbe (EU) št. 654/2014 zajemati ***tudi*** uporabo predlagane spremembe.

Obrazložitev

Datum 1. marec 2025, ki ga predlaga Komisija, je preveč oddaljen. Pregled uredbe bi moral biti mogoč prej, in sicer med sedanjim mandatnim obdobjem Parlamenta, da bi ugotovili, kakšni so rezultati njenega izvajanja in opredelili potrebne prilagoditve.

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka -1 (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 1 – odstavek 1 – točka b

Veljavno besedilo

(b) izravnati koncesije ali druge obveznosti v trgovinskih odnosih s tretjimi državami, ko se spremeni obravnava blaga iz Unije na način, ki vpliva na interese Unije.

Predlog spremembe

(-1) v členu 1 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

(b) izravnati koncesije ali druge obveznosti v trgovinskih odnosih s tretjimi državami, ko se spremeni obravnava blaga ***ali storitev*** iz Unije na način, ki vpliva na interese Unije.

Obrazložitev

Treba je opozoriti, da se lahko spremeni tudi obravnava storitev.

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka -1 a (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 2 – odstavek 1 – točka b

Veljavno besedilo

(b) „koncesije ali druge obveznosti“ pomeni tarifne koncesije ali katere koli druge ugodnosti, ki se jih je Unija zavezala uporabiti v svoji trgovini s tretjimi državami na podlagi mednarodnih trgovinskih sporazumov, katerih pogodbenica je;

Predlog spremembe

(-1a) v členu 2 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

(b) „koncesije ali druge obveznosti“ pomeni tarifne koncesije, **obveznosti na področju storitev, obveznosti, ki se nanašajo na vidike pravic intelektualne lastnine, ki zadevajo trgovino**, ali katere koli druge ugodnosti, ki se jih je Unija zavezala uporabiti v svoji trgovini s tretjimi državami na podlagi mednarodnih trgovinskih sporazumov, katerih pogodbenica je;

Obrazložitev

Vključitev storitev in pravic intelektualne lastnine na seznam ukrepov trgovinske politike Unije bo okrepila verodostojnost in odvracalen učinek uredbe. Zato je treba spremeniti opredelitev pojma.

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka b

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 3 – odstavek 1 – točka b b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

“(bb) v trgovinskih sporih v zvezi z drugimi mednarodnimi trgovinskimi sporazumi, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi, če obravnava ni mogoča, ker tretja država ne sprejme

Predlog spremembe

“(bb) v trgovinskih sporih v zvezi z drugimi mednarodnimi trgovinskimi sporazumi, vključno z regionalnimi ali dvostranskimi sporazumi, če obravnava ni mogoča, ker tretja država **odlaša s postopki**

potrebnih ukrepov, da bi bil postopek za reševanje sporov uspešen;“;

ali ne sprejme potrebnih ukrepov, da bi bil postopek za reševanje sporov uspešen;“;

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 a (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 3 – odstavek 1 – točka d

Veljavno besedilo

(d) v primerih sprememb koncesij s strani članice STO v skladu s členom XXVIII GATT 1994, kadar niso dogovorjene nobene kompenzacijske prilagoditve.

Predlog spremembe

(1a) v členu 3 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

(d) v primerih sprememb koncesij **ali obveznosti** s strani članice STO v skladu s členom XXVIII GATT 1994 **ali členom XXI GATS**, kadar niso dogovorjene nobene kompenzacijske prilagoditve.

Obrazložitev

Treba je opozoriti, da lahko tudi na področju storitev pride do sprememb koncesij ali obveznosti.

Predlog spremembe 14

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 b (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 3 – odstavek 1 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(1b) v členu 3 se doda naslednja točka:

(da) če tretja država sprejme ukrepe trgovinske politike, ki ogrožajo ali škodijo poslovnim interesom Unije ali ogrožajo strateško avtonomijo Unije, ter pomenijo očitno kršitev mednarodnega prava ali jasno kršitev njenih trgovinskih obveznosti do Unije, če je Unija te ukrepe ustrezno izpodbijala v okviru STO ali pred zadevnim organom za reševanje sporov.

Obrazložitev

EU mora okrepiti svoja orodja, da bi se lahko odzvala na vsak enostranski in nezakonit ukrep, ki ga proti njej sprejme tretja država in škodi njenim poslovnim interesom. EU bi morala imeti možnost, da sprejme ukrepe trgovinske politike iz člena 5, če tretja država v odnosu do nje očitno krši pravila mednarodnega prava. Ti ukrepi bodo začasne narave in bodo namenjeni zaščiti pravic Unije.

Predlog spremembe 15

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 4 – odstavek 2 – točka b b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(bb) kadar se sprejmejo ukrepi za omejitev trgovine s tretjo državo v situacijah iz člena 3(aa) **ali** člena 3(bb), so taki ukrepi sorazmerni z razveljavitvijo ali omejitvijo trgovinskih interesov Unije, ki jo povzročijo ukrepi navedene tretje države;“;

Predlog spremembe

(bb) kadar se sprejmejo ukrepi za omejitev trgovine s tretjo državo v situacijah iz člena 3(aa), člena 3(bb) **ali člena 3(e)**, so taki ukrepi sorazmerni z razveljavitvijo ali omejitvijo trgovinskih interesov Unije, ki jo povzročijo ukrepi navedene tretje države, **in kolikor je mogoče podprejo prizadete sektorje Unije;**“;

Obrazložitev

Ukrepi bi morali biti ciljno usmerjeni in sorazmerni ter se uporabiti le kot zadnja možnost.

Predlog spremembe 16

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 a (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 4 – odstavek 2 – točka d

Veljavno besedilo

(d) kadar so koncesije preklicane v trgovini s tretjo državo v povezavi s členom XXVIII GATT 1994 in povezanim Dogovorom⁵, so te koncesije v skladu s pogoji iz člena XXVIII GATT 1994 in povezanega Dogovora bistveno

Predlog spremembe

(2a) v členu 4 se odstavek 2(d) nadomesti z naslednjim:

(d) kadar so koncesije **ali obveznosti spremenjene ali** preklicane v trgovini s tretjo državo v povezavi s členom XXVIII GATT 1994 in povezanim Dogovorom⁵ **ali členom XXI GATS in povezanimi izvedbenimi postopki**, so te koncesije v

enakovredne koncesijam, ki jih je spremenila ali preklicala ta tretja država.

skladu s pogoji iz člena XXVIII GATT 1994 in povezanega Dogovora *ali člena XXI GATS in povezanimi izvedbenimi postopki* bistveno enakovredne koncesijam *ali obveznostim*, ki jih je spremenila ali preklicala ta tretja država.

⁵ Dogovor „Razlaga in uporaba člena XXVIII“.

⁵ Dogovor „Razlaga in uporaba člena XXVIII“.

Obrazložitev

Treba je opozoriti, da lahko tudi na področju storitev pride do sprememb koncesij ali obveznosti.

Predlog spremembe 17

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 b (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2b) vstavi se naslednji člen:

Člen 4a

Zahteva Evropskega parlamenta in/ali Sveta

1. Evropski parlament in/ali Svet lahko pozoveta Komisijo, da sprejme ustrezne ukrepe za sprejetje izvedbenih aktov iz člena 4.

2. Če se Evropski parlament in/ali Svet odloči uporabiti možnost iz odstavka 1, Komisiji predloži vse dokaze o primerih iz člena 3, ki izničujejo ali škodujejo poslovnim interesom Unije.

3. Komisija po prejemu zahtevka nemudoma obvesti Evropski parlament in Svet, na kakšen način namerava obravnavati zahtevo.

Predlog spremembe 18

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 c

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 5 – odstavek 1 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2c) v členu 5(1) se vstavi naslednja točka:

(ba) zamrznitev zavez ali drugih obveznosti na področju storitev;

Obrazložitev

Vključitev storitev na seznam ukrepov trgovinske politike Unije bo okrepila verodostojnost in odvrčalen učinek uredbe.

Predlog spremembe 19

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 d (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 5 – odstavek 1 – točka b b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(2d) v členu 5(1) se vstavi naslednja točka:

(bb) zamrznitev obveznosti, ki se nanašajo na vidike pravic intelektualne lastnine, ki zadevajo trgovino;

Obrazložitev

Vključitev pravic intelektualne lastnine na seznam ukrepov trgovinske politike Unije bo okrepila verodostojnost in odvrčalen učinek uredbe.

Predlog spremembe 20

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 e (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 7 – odstavek 2 – točka c

Veljavno besedilo

(c) v primerih spremembe koncesij s strani članice STO v skladu s členom XXVIII GATT 1994, če zadevna tretja država Uniji prizna ustrezno in sorazmerno nadomestilo po sprejetju izvedbenega akta v skladu s členom 4(1).

Predlog spremembe

(2e) v členu 7(2) se prvi pododstavek točke (c) nadomesti z naslednjim:

(c) v primerih **preklica ali** spremembe koncesij **oziroma obveznosti** s strani članice STO v skladu s členom XXVIII GATT 1994 **ali členom XXI GATS**, če zadevna tretja država Uniji prizna ustrezno in sorazmerno nadomestilo po sprejetju izvedbenega akta v skladu s členom 4(1).

Obrazložitev

Treba je opozoriti, da lahko tudi na področju storitev pride do sprememb koncesij ali obveznosti.

Predlog spremembe 21

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 f (novo)

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 9 – odstavek 1

Veljavno besedilo

1. Komisija pri uporabi te uredbe zbira informacije in mnenja o gospodarskih interesih Unije v zvezi z določenim blagom ali storitvami ali določenimi sektorji, in sicer prek obvestila v Uradnem listu Evropske unije ali prek drugih ustreznih javnih sredstev komuniciranja, vključno z obdobjem, v katerem je treba posredovati informacije. Komisija prejete informacije upošteva.

Predlog spremembe

(2f) v členu 9 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

1. Komisija pri uporabi te uredbe zbira informacije in mnenja o gospodarskih interesih Unije v zvezi z določenim blagom ali storitvami ali določenimi sektorji **ali kar zadeva pravice intelektualne lastnine**, in sicer prek obvestila v Uradnem listu Evropske unije ali prek drugih ustreznih javnih sredstev komuniciranja, vključno z obdobjem, v katerem je treba posredovati informacije. Komisija prejete informacije upošteva.

Obrazložitev

Informacije je treba iskati tudi na področju pravic intelektualne lastnine.

Predlog spremembe 22

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 – točka a

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 10 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija **najpozneje do 1. marca 2025** pregleda področje uporabe te uredbe, pri čemer upošteva zlasti **spremembe področja uporabe z učinkom z dne [datum začetka veljavnosti te uredbe o spremembi]**, ukrepe trgovinske politike, ki bi lahko bili sprejeti, in njeno izvajanje, ter o svojih ugotovitvah poroča Evropskemu parlamentu in Svetu.

Predlog spremembe

Komisija **v najkrajšem možnem roku po ... [datum začetka veljavnosti te uredbe o spremembi], vendar najpozneje v dveh letih od tega datuma**, pregleda področje uporabe te uredbe, pri čemer upošteva zlasti ukrepe trgovinske politike, ki bi lahko bili sprejeti, in njeno izvajanje, ter o svojih ugotovitvah poroča Evropskemu parlamentu in Svetu. **Ta pregled vključuje predloge za okrepitev izvrševanja obveznosti trajnostnega razvoja.**

Obrazložitev

Datum pregleda, ki ga predlaga Komisija, je preveč oddaljen. Pregled uredbe bi moral biti mogoč prej, in sicer med sedanjim mandatnim obdobjem Evropskega parlamenta.

Predlog spremembe 23

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 – točka b

Uredba (EU) št. 654/2014

Člen 10 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) odstavek 2 se spremeni:

(i) v prvem pododstavku odstavka 2 se prvi stavek nadomesti z naslednjim: „V skladu z odstavkom 1 Komisija opravi pregled z namenom, da se v okviru te uredbe predvidijo dodatni ukrepi trgovinske politike, ki začasno prekinejo koncesije ali druge obveznosti na področju trgovine s storitvami.“;

(ii) drugi pododstavek se črta.

Predlog spremembe

črtano

Obrazložitev

Ni več razlogov za ohranitev tega odstavka, saj je bilo področje uporabe ukrepov trgovinske politike razširjeno s spremembami uredbe.

OBRAZLOŽITEV

Ozadje in predlog Evropske komisije

Z Uredbo (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta je Evropska unija (EU) dobila horizontalni pravni okvir za uveljavljanje svojih pravic, ki izhajajo iz sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO) in drugih mednarodnih trgovinskih sporazumov. Ker so na svetovni ravni povračilni ukrepi vse pogostejši, je bilo pomembno okrepiti uveljavljanje trgovinskih pravic EU, utrditi njeno verodostojnost in nazadnje prepričati naše trgovinske partnerje, naj spoštujejo pravila igre, določena v trgovinskih sporazumih.

Nedavno dogajanje v STO in sistematično blokiranje pritožbenega organa v okviru njenega mehanizma za reševanje sporov sta Evropsko unijo prisilila v spremembo Uredbe (EU) št. 654/2014. EU mora imeti možnost zaščite svojih interesov v okviru mednarodnih trgovinskih sporazumov v primerih, ko tretje države sprejmejo nezakonite ukrepe in hkrati blokirajo postopke za reševanje sporov. Uredba prvotno ni bila zasnovana za obravnavanje takih primerov, vendar mora Unija zaradi sedanjega razvoja dogodkov, zlasti blokiranja pritožbenega organa v okviru mehanizma za reševanje sporov STO, čim hitreje ukrepati, da bi zaščitila svoje interese.

Komisija je 12. decembra 2019, dan po tistem, ko je pritožbeni organ STO prenehal delovati, objavila nov predlog o spremembi prvotne uredbe. Njen novi predlog je namenjen obravnavanju primerov, v katerih je postopek v okviru STO blokiran, po tem, ko je Uniji uspelo doseči ugodno odločbo panela STO za reševanje sporov. Do takšnega blokiranja pride, ko se druga stran pritoži „v prazno“ zoper odločbo in ne pristane na začasno arbitražo pritožb v skladu s členom 25 Dogovora STO o reševanju sporov. V takem primeru postopek reševanja sporov ne bo prinesel zavezujočih rezultatov, predlog Komisije pa bo EU omogočal sprejetje potrebnih ukrepov, kadar bo imela pravico do ukrepanja v odziv na ukrep, ki ga je uvedla tretja država.

Predlog Komisije poleg tega zajema podobne primere, do katerih bi lahko prišlo v okviru drugih mednarodnih trgovinskih sporazumov, zlasti regionalnih ali dvostranskih sporazumov, če tretja država ne bi sodelovala v takšni meri, da bi to omogočalo reševanje sporov. Gre denimo za primere, ko tretja država ne bi imenovala rabsodnika in ne bi bil vzpostavljen noben nadomestni mehanizem, ki bi kljub temu omogočal nadaljevanje arbitraže.

Stališče poročevalke

Poročevalka podpira predlog Komisije in soglaša, da so spričo razmer potrebni nujni ukrepi, saj je treba odpraviti vrzeli v obstoječi zakonodaji. Evropski uniji moramo zagotoviti možnost, da zaščiti svoje interese v okviru mednarodnih trgovinskih sporazumov v primerih, ko tretje države sprejmejo nezakonite ukrepe in hkrati blokirajo postopek za reševanje sporov. Poleg tega je bistveno spomniti na našo podporo večstranskemu trgovinskemu sistemu, ki temelji na pravilih. Poročevalka v zvezi s tem pozdravlja večstransko začasno ureditev z arbitražo pritožb,

ki so jo 27. marca 2020 vzpostavile EU in 15 drugih članic STO in je začela veljati 30. aprila 2020 ter omogoča premostitev začasne ohromitve pritožbene funkcije mehanizma za reševanje sporov v okviru STO.

- ***Vključitev storitev in pravic intelektualne lastnine v področje uporabe ukrepov trgovinske politike (člen 5)***

Poročevalka meni tudi, da še vedno velja več pomislekov, ki jih je Evropski parlament izrazil že ob sprejetju Uredbe (EU) št. 654/2014, zato želi razširiti področje uporabe te uredbe. Natančneje, gre za vključitev storitev in pravic intelektualne lastnine na seznam ukrepov trgovinske politike, s katerimi razpolaga Unija.

Storitve in pravice intelektualne lastnine predstavljajo pomemben in rastoč delež naše mednarodne trgovine, urejajo pa jih trgovinski sporazumi EU. Vključitev storitev in pravic intelektualne lastnine bo tako okrepila verodostojnost in odvrčalen učinek uredbe, saj bo pokazala, da lahko EU učinkovito in celovito brani svoje trgovinske pravice. Ta vključitev je potrebna za vzpostavitev skladnega pravnega okvira za spoštovanje pravic EU, s čimer se zagotovi, da EU lahko brani svoje pravice, tako da sprejme ukrepe na področju storitev in pravic intelektualne lastnine enako hitro in učinkovito kot na področju blaga in javnih naročil. Poleg tega se Uniji s tem omogoči, da sprejme protiukrepe na področjih, kjer bo učinek največji, obenem pa bo imela možnost, da natančno in uravnoteženo izbere ukrepe, ki bodo kar najmanj vplivali na interese EU.

- ***Možnost takojšnjega sprejetja ukrepov v primeru enostranskega ukrepa, ki ga zoper EU uvede tretja država in pomeni očitno kršitev mednarodnega prava ter škodi interesom EU.***

Ravno tako si poročevalka želi, da bi se v okviru te uredbe okrepile zmogljivosti EU za odzivanje v primeru nezakonitega ukrepa zoper njo. V sedanjem kontekstu trgovinskih napetosti in krize STO mora EU okrepiti svoja orodja, da bi se lahko odzvala na vsak enostranski in nezakonit ukrep, ki ga proti njej sprejme tretja država in škodi njenim interesom. EU bi tako – ob tem, da zahteva začetek postopka reševanja sporov – morala imeti možnost, da sprejme ukrepe trgovinske politike iz člena 5, če tretja država v odnosu do nje očitno krši pravila mednarodnega prava. Če bodo ti začasni ukrepi sprejeti, gospodarstvo in gospodarski subjekti EU ne bodo izpostavljeni neposrednim posledicam nezakonitih ukrepov ter jim ne bo treba čakati več mesecev na odločbo, sprejeto v okviru postopka za reševanje sporov, da bi se lahko odzvali. Takšen ukrep bi okrepil odvrčalen učinek uredbe, s čimer bi se zagotovil takojšen odziv EU in bi se zavarovali njeni interesi. Poročevalka poudarja odvrčalen značaj tega ukrepa in opozarja, da bi veljalo sorazmerne protiukrepe uporabiti le v skrajnem primeru.

- ***Skrajšanje roka za pregled uredbe***

Nazadnje želi poročevalka spremeniti datum pregleda novega predloga Komisije. Datum 1. marec 2025, ki ga predlaga Komisija, je preveč oddaljen. Pregled uredbe bi moral biti mogoč prej, in sicer med sedanjim mandatnim obdobjem Parlamenta, da bi ugotovili, kakšni so rezultati njenega izvajanja in opredelili potrebne prilagoditve.

POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU

Naslov	Izvrševanje pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine		
Referenčni dokumenti	COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD)		
Datum predložitve EP	12.12.2019		
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	INTA 19.12.2019		
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	Marie-Pierre Vedrenne 20.1.2020		
Obravnavanje v odboru	20.2.2020	28.5.2020	25.6.2020
Datum sprejetja	6.7.2020		
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	32 3 3	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Anna Cavazzini, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emanuil Frangos (Emmanouil Fragkos), Raphaël Glucksmann, Enikő Győri, Roman Haider, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Maxette Pirbakas, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Reinhard Bütikofer, Nicola Danti, Dino Giarrusso, Seán Kelly		
Datum predložitve	6.7.2020		

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

32	+
ECR	Geert Bourgeois, Emanuil Frangos (Emmanouil Fragkos)
GUE	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
ID	Roman Haider, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Dino Giarrusso
PPE	Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Arnaud Danjean, Enikő Győri, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Jordi Cañas, Nicola Danti, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Miroslav Číž

3	-
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Anna Cavazzini

3	0
ID	Herve Juvin, Maxette Pirbakas
Renew	Barry Andrews

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani